

**РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ
У ПЕРІОД ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ**

Хрипко І.І., студент 2 курсу, гр. 28С-ОП

Іщенко І.І., викладач кафедри безпеки об'єктів будівництва та охорони
праці, e-mail: i.ivan77@ukr.net

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
НУЦЗ України

Робота у воєнний час, тим паче на територіях, де ведуться бойові дії, пов'язана з великою кількістю нових ризиків, збільшення нещасних випадків, зокрема смертельних, що призводять до погіршення умов праці в усіх галузях економіки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.2023 № 59 внесено зміни до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві – доповнено новим розділом (п.144¹⁵-144²⁹) “Процедура розслідування нещасних випадків у період дії правового режиму воєнного (надзвичайного) стану в Україні або окремих її місцевостях”. Дана постанова, серед іншого, має на меті забезпечення своєчасного та якісного проведення розслідування нещасних випадків, спричинених військовою агресією російської федерації проти України. Нещасні випадки, що сталися з працівниками (а також з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору та на інших підставах) під час їх роботи внаслідок військових (бойових) дій підлягають спеціальному розслідуванню незалежно від ступеня тяжкості травм (ушкодження здоров'я). Розслідування таких нещасних випадків проводиться за місцем їх настання.

До цього детально описаного процесу розслідування додалися зміни, з яких можна виділити деякі аспекти, що стосуються саме підприємств: раніше для повідомлення про нещасний випадок відповідних установ та організацій надавалось 2 години, тепер це потрібно зробити впродовж доби; на засіданні

комісії мали бути присутні всі її члени, а тепер засідання вважається чинним, якщо на ньому присутні більшість її членів, включаючи голову комісії; прийняття рішень, складання і підписання документів також здійснюється присутніми на засіданні членами комісії; про прийняті на засіданні рішення голова комісії зобов'язаний повідомити тих членів, що були відсутні, з використанням усіх наявних засобів зв'язку; підписання членами комісії протоколів, актів, та затвердження їх роботодавцем може здійснюватися шляхом накладення електронного підпису. Але поряд з цим необхідно звернути увагу, що засідання комісії досі потрібно проводити офлайн.

Також слід відмітити, що нещасні випадки, які сталися з працівниками під час роботи внаслідок воєнних дій (бомбардувань, ракетних та артилерійських обстрілів, мінувань тощо), підлягають спеціальному розслідуванню незалежно від ступеня тяжкості травм. Тобто якщо працівник підвернув гомілкостоп, біжучи до укриття під час ракетного обстрілу, контроль над розслідуванням на себе візьме Держпраці. Вам лишається виконувати їх вказівки. Розслідування нещасних випадків, що сталися в районі воєнних дій за обставин, які не належать до воєнних дій, проводиться, як і раніше, комісіями підприємства або Держпраці, в залежності від наслідків нещасного випадку.

Повідомлення про нещасний випадок внаслідок бойових дій роботодавець повинен подати письмово або електронною поштою не пізніше наступного дня до: територіального органу Держпраці; територіального органу Пенсійного фонду України; військової адміністрації (військово-цивільній адміністрації, місцевій держадміністрації чи органу місцевого самоврядування); первинної організації профспілки, а у разі її відсутності – уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці; органу галузевої профспілки вищого рівня, а у разі його відсутності – територіальному профоб'єднанню за місцем настання нещасного випадку.

Слід зазначити, що при травмуваннях, отриманих під час воєнних дій, дослідження наявності в організмі потерпілого алкоголю, наркотичних засобів і ступеню його сп'яніння не здійснюється.

Важливо, що розслідування нещасних випадків, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю, проводиться комісією підприємства без відповідного письмового доручення територіального органу Держпраці. Строк розслідування також може бути обґрунтовано продовжений без погодження з територіальним органом Держпраці.

Також необхідно звернути увагу, що протягом трьох робочих днів після розслідування, проведеного Держпраці, підприємство має сформувати (зібрати до купи, зробити копії, пронумерувати та прошити) матеріали розслідування та надіслати їх: Держпраці; її територіальному органу за місцем настання нещасного випадку; територіальному органу Пенсійного фонду України за місцем реєстрації підприємства; органу Національної поліції у разі нещасного випадку, що призвів до тяжких чи смертельних наслідків, смерті працівника; профспілковому органу вищого рівня або територіальному об'єднанню професійних спілок; іншим підприємствам, які брали участь у проведенні розслідування. Потерпілому, членам його сім'ї чи уповноваженій ним особі надається акт за формою Н-1. Якщо утворити комісію та провести розслідування неможливо через загрозу життю та здоров'ю членів комісії, роботодавець та територіальний орган Держпраці, наскільки можливо повно, збирають та систематизують інформацію про нещасний випадок, щоб розслідувати його після припинення воєнних дій чи режиму надзвичайного стану. У разі неможливості утворити комісію та провести розслідування через загрозу життю та здоров'ю членам комісії роботодавець та відповідний територіальний орган Держпраці збирають, фіксують та систематизують інформацію про нещасний випадок на виробництві, що надходить або стає відомою, з метою його подальшого розслідування після нормалізації ситуації.

Насправді організувати охорону праці в умовах воєнного стану і дотримуватися безпеки – надскладне завдання. Спрощений механізм розслідування нещасних випадків на виробництві дає змогу швидко проводити розслідування та створює відповідні умови для своєчасного та належного соціального захисту потерпілих.

Список використаних джерел

1. Закон України „Про охорону праці”. Постанова КМУ від 14.10.1992 року №2695-ХІІ (із змінами). К.:[Алерта](#), 2023. – 32 с.
2. Постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.2023 № 59. „Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві”.

РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА

Прізвище Хрипко

Ім'я Іван

По батькові Ігорович

Посада студент

Вчений ступінь, вчене звання _____

Найменування закладу освіти, організації Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України

Курс, група (для студентів) / Рік навчання (для аспірантів і докторантів)

2 курс, 28С-ОП

Адреса електронної пошти i.ivan77@ukr.net

Контактний телефон 0972425523

Секція друга

Тема тез доповіді Розслідування нещасних випадків на виробництві у період дії правового режиму воєнного стану

Передбачувана форма участі у конференції:

- дистанційна участь, виступ з доповіддю он-лайн
- ✓ заочна участь, яка передбачає лише подання матеріалів для включення у збірник тез доповідей конференції